

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos socialinės
apsaugos ir darbo ministro
2024 m. liepos 10 d. įsakymu Nr. A1-466

DARBO TEISĖS GRUPĖS NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Darbo teisės grupė (toliau – grupė) yra savarankiškas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – ministerija) administracijos padalinys, tiesiogiai pavaldus socialinės apsaugos ir darbo viceministrui pagal nustatytą veiklos sritį (toliau – viceministras), sprendžianti sudėtingus, kompleksinius, su darbo santykių, darbo apmokėjimo, socialiniu dialogu bei įmonių socialinės atsakomybės politikos formavimu susijusius uždavinius.

2. Grupė savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, Europos Sąjungos (toliau – ES) teisės aktais, Lietuvos Respublikos įstatymais, kitais Lietuvos Respublikos Seimo priimtais teisės aktais, Lietuvos Respublikos Prezidento dekretais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Ministro Pirmininko potvarkiais, ministerijos veiklą reglamentuojančiais teisės aktais, kitais teisės aktais bei šiais nuostatais.

3. Grupės valstybės tarnautojams ir darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis ir gaunantiems darbo užmokestį iš valstybės biudžeto bei valstybės pinigų fondų (toliau – darbuotojai), keliamus reikalavimus ir funkcijas nustato šie nuostatai ir darbuotojų pareigybų aprašymai.

II SKYRIUS GRUPĖS VEIKLOS TIKSLAS, UŽDAVINIAI IR FUNKCIJOS

4. Grupės veiklos tikslas – dalyvauti formuojant darbo santykių ir darbo apmokėjimo politiką, organizuojant, koordinuojant ir kontroliuojant jos įgyvendinimą, gerinant darbo sąlygas.

5. Svarbiausi grupės veiklos uždaviniai:

5.1. siekti gerinti darbo sąlygas, įskaitant tinkamą darbo ir poilsio laiką, darbo ir šeimos išsipareigojimų derinimą, nelegalaus, nedeklaruoto darbo ir užsieniečių įdarbinimo pažeidimų mažinimą, psichologinio smurto prevenciją;

5.2. stiprinti įtraukų socialinį dialogą;

5.3. skatinti įmonių socialinę atsakomybę;

5.4. siekti, kad didėtų užimtųjų darbo užmokestis, taip pat būtų užtikrinama derama minimali mėnesinė alga ir deramas biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo užmokestis bei vyrams ir moterims vienodas darbo užmokestis už vienodos vertės darbą;

5.5. siekti užtikrinti efektyvų Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos darbą Grupei priskirtose veiklos srityse.

6. Grupė pagal priskirtas kompetencijos sritis vykdo šias bendrąsias funkcijas:

6.1. stebi šių Nuostatų priede nurodytų rodiklių, susietų su grupės veiklos tikslais ir uždaviniais, pokyčius, analizuoja pokyčių priežastis ir atsižvelgiant į tai planuoja savo veiklą;

6.2. renka, kaupia, sistemina ir analizuoja informaciją, įskaitant kitų valstybių patirtį, apie kliūtis grupės veiklos tikslui ir uždaviniams siekti, atsižvelgiant į tai teikia pasiūlymus bei galimus sprendimus viceministrui pagal veiklos sritį;

6.3. rengia įstatymų, Vyriausybės nutarimų ir kitų teisės aktų projektus;

6.4. rengia ir dalyvauja rengiant valstybės strategijas, ilgalaikes ir tikslines valstybės programas ir jų priemones, koordinuoja ir organizuoja jų įgyvendinimą, pagal kompetenciją dalyvauja įgyvendinant kitų valstybės institucijų parengtas ir patvirtintas strategijas ir programas, jų priemones;

6.5. teikia išvadas dėl kitų ministerijos administracijos padalinių ar valstybės institucijų ir įstaigų parengtų teisės aktų projektų;

6.6. rengia informaciją, susijusią su grupės veikla, ir ją skelbia ministerijos interneto svetainėje ir kitose visuomenės informavimo priemonėse;

6.7. organizuoja seminarus, konferencijas ir kitus renginius;

6.8. rengia specialiąsias viešųjų pirkimų dokumentų sąlygas – technines specifikacijas, specialiuosius reikalavimus tiekėjų kvalifikacijai, reikalavimus tiekėjų pasiūlymų vertinimui (perkant ne pagal kainos kriterijų), prireikus vykdo mažos vertės neskelbiamų apklausų, atliekamų žodžiu, pirkimus;

6.9. bendradarbiauja su kitais ministerijos administracijos padaliniais keičiantis grupės žinioje esančia informacija, ir koordinuoja savo veiklą su ministerijos administracijos padaliniais nepriklausančiais darbuotojais;

6.10. bendradarbiauja su valstybės ir savivaldybių institucijomis, įstaigomis ir organizacijomis, kitais juridiniais ir fiziniiais asmenimis;

6.11. rengia ir derina Lietuvos Respublikos poziciją ES institucijose ir jų darbo organuose nagrinėjamaais klausimais, koordinuoja valstybės institucijų ir įstaigų pozicijų rengimą ir derinimą ES institucijose ir jų darbo organuose, taip pat dalyvauja, kai pozicijas rengia kitos valstybės institucijos. Užtikrina efektyvų atstovavimą Lietuvos Respublikos interesams ES institucijose ir jų darbo organuose. Pagal kompetenciją rengia teisės aktų projektus dėl ES teisės aktų perkėlimo į nacionalinę teisę ir įgyvendina ES teisę (*acquis communautaire*), vykdo kitus Lietuvos Respublikos narystės ES įsipareigojimus ir ES teisės aktų nustatyta tvarka apie tai rengia ir teikia informaciją ES institucijoms;

6.12. užtikrindama Lietuvos Respublikos tarptautinių įsipareigojimų vykdymą, analizuoja tarptautinių teisės aktų reikalavimų įgyvendinimą ir teikia informaciją apie tai kitiems ministerijos administracijos padaliniais, teikia pasiūlymus dėl tarptautinių sutarčių sudarymo kitoms valstybės institucijoms ir kitiems ministerijos administracijos padaliniais, pagal kompetenciją rengia teisės aktų projektus dėl tarptautinių teisės aktų reikalavimų perkėlimo į nacionalinę teisę bei ataskaitas tarptautinėms organizacijoms, kaip vykdomi Lietuvos Respublikos tarptautiniai įsipareigojimai;

6.13. tvarko priskirtų bylų dokumentaciją;

6.14. nagrinėja fizinių ir juridinių asmenų prašymus ir skundus, imasi reikiamų priemonių, kad būtų išspręsti juose keliami klausimai;

6.15. kartu su kitų ministerijos administracijos padalinių darbuotojais atstovauja ministerijai teismuose;

6.16. atstovauja ministerijai grupės veiklos klausimais Seimo komitetuose, Vyriausybėje bei kitose valstybės institucijose ir įstaigose;

6.17. vykdo Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų panaudojimo pagal grupės veiklos sričiai priskirtas programas ir (ar) priemones koordinavimą ir kontrolę;

6.18. atlieka kitas Lietuvos Respublikos įstatymų, Vyriausybės nutarimų, kitų teisės aktų nustatytas ministerijai priskirtas funkcijas, taip pat vykdo kitus ministerijos vadovybės pavedimus bei užduotis.

7. Grupė pagal nustatytas kompetencijos sritis vykdo šias specialiąsias funkcijas:

7.1. organizuoja Lietuvos Respublikos trišalės tarybos ir jos nuolatinių bei laikinųjų komisijų ir komitetų darbą;

7.2. dalyvauja derinant socialinių partnerių interesus, teikia pasiūlymus viceministrui pagal nustatytą veiklos sritį dėl socialinio dialogo skatinimo, vystymo bei reglamentavimo tobulinimo;

7.3. atlieka profesinių sąjungų ir darbdavių organizacijų, pretenduojančių deleguoti savo atstovą į Trišalę tarybą, atitikties Lietuvos Respublikos darbo kodekse nustatytiems kriterijams vertinimą;

7.4. sudaro, atnaujina ir skelbia tarpininkų sąrašą;

7.5. sudaro, atnaujina ir skelbia arbitrų sąrašą;

7.6. rengia ir teikia Vyriausybei pasiūlymus dėl įmonių socialinės atsakomybės plėtros politikos įgyvendinimo;

7.7. kontroliuoja bei teikia Trišalei tarybai informaciją apie Trišalės tarybos sprendimų įgyvendinimą;

7.8. teikia Trišalės tarybos išvadas Vyriausybei bei Seimo komitetams;

7.9. organizuoja trišales ir dvišales derybas tarp Trišalėje taryboje atstovaujančių socialinių partnerių bei jų susitarimų pasirašymą;

7.10. teikia socialiniams partneriams metodinę pagalbą dėl kolektyvinių derybų skatinimo ir dėl socialinio dialogo vystymo Lietuvoje;

7.11. pareikštine tvarka registruoja nacionalines, šakos, teritorines ir darbdavio lygmens kolektyvines sutartis;

7.12. teikia socialiniams partneriams metodinę pagalbą dėl kolektyvinių ginčų sprendimo;

7.13. organizuoja socialiniams partneriams skirtas švietimo, mokymo, informavimo ir konsultavimo priemones;

7.14. organizuoja Lietuvos Respublikos atstovų atrankas į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetą, analizuoja jų veiklos ataskaitas;

7.15. rengia ir teikia pasiūlymus socialinės apsaugos ir darbo ministru (toliau – ministru) ar viceministru pagal veiklos sritį dėl Valstybinės darbo inspekcijos strateginių tikslų ir metinių uždavinių nustatymo bei organizacinės struktūros ir veiklos tobulinimo, šios įstaigos vadovo veiklos tikslų ir rezultatų nustatymo.

III SKYRIUS GRUPĖS TEISĖS

8. Grupė, įgyvendindama jai pavestus uždavinius, turi teisę:

8.1. atstovauti ministerijai grupės veiklos sričiai priskirtais klausimais Seime, Seimo komitetuose, Vyriausybėje bei kitose valstybės institucijose įstaigose ir organizacijose, Trišalėje taryboje;

8.2. siūlyti ministerijos vadovybei Lietuvos Respublikos įstatymų, Vyriausybės nutarimų, kitų teisės aktų papildymus ir pakeitimus grupės veiklos sričiai priskirtais klausimais;

8.3. gauti iš ministerijos administracijos padalinių, ministerijai pavaldžių įstaigų, kitų institucijų, įstaigų ir organizacijų, kitų fizinių ir juridinių asmenų, socialinių partnerių išvadas dėl grupės rengiamų įstatymų ir teisės aktų projektų, pasitelkti suinteresuotų kitų institucijų, įstaigų ir organizacijų atstovus ir specialistus klausimams, susijusiems su šių teisės aktų projektų rengimu, spręsti;

8.4. gauti grupės veiklai organizuoti reikalingus duomenis ir informaciją iš kitų ministerijos administracijos padalinių, ministerijai pavaldžių įstaigų, kitų institucijų, įstaigų ir organizacijų, fizinių ir juridinių asmenų;

8.5. teikti viceministru pagal veiklos sritį ir ministerijos kancleriui pasiūlymus dėl grupės darbo organizavimo tobulinimo.

9. Grupė turi ir kitų teisių, kurias jai suteikia Lietuvos Respublikos įstatymai, Vyriausybės nutarimai ir kiti teisės aktai.

IV SKYRIUS GRUPĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

10. Grupei vadovauja vadovas, skiriamas į pareigas ir atleidžiamas iš jų Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka. Kai grupės vadovo laikinai nėra, jo funkcijas vykdo valstybės tarnautojas, kuriam šios funkcijos pavestos pareigybės aprašyme, jei tokio nėra – socialinės apsaugos ir darbo ministro (toliau – ministras) ar jo įgalioto asmens paskirtas valstybės tarnautojas.

11. Keičiantis grupės vadovui, kitiems darbuotojams reikalai bei dokumentai perduodami ministro ar jo įgalioto asmens paskirtam darbuotojui pagal reikalų perdavimo aktą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2003 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. A1-213 „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos darbo reglamento patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

12. Grupės vadovas:

12.1. vadovauja grupei ir atsako už pavedimų vykdymą, nepažeidžiant nustatytų terminų, grupės darbuotojų kokybišką darbą ir jo kontrolę;

12.2. paskirsto grupės darbuotojams darbą ir jį kontroliuoja, skatina grupės darbuotojų iniciatyvą;

12.3. derina su viceministru pagal veiklos sritį klausimus dėl grupės darbo tobulinimo;

12.4. derina grupės, kaip vykdytojo, ar kitų ministerijos administracijos padalinių parengtus dokumentus, susijusius su grupės veiklos sritimi;

12.5. pasirašo informacinio pobūdžio grupės darbuotojų parengtus raštus fiziniams ir juridiniams asmenims bei atsakymus į ministerijoje gautus asmenų prašymus ir skundus;

12.6. dalyvauja atrenkant pretendentes į grupės darbuotojų pareigas;

12.7. teikia ministrui ar jo įgaliotam asmeniui siūlymus dėl grupės darbuotojų skatinimo ar drausminės atsakomybės taikymo;

12.8. grupės darbuotojams rekomenduoja kvalifikacijos tobulinimą;

12.9. atsako pagal ministerijos dokumentacijos planą priskirtų dokumentų tvarkymą ir saugojimą;

12.10. savo darbe vadovaujasi įstatymais, Vyriausybės nutarimais, kitais teisės aktais, skyriaus nuostatais ir pareigybės aprašymu;

12.11. gali turėti kitų ministro jam suteiktų įgaliojimų.

13. Grupės darbuotojai:

13.1. atsako pagal ministerijos dokumentacijos planą priskirtų dokumentų tvarkymą ir saugojimą teisės aktų nustatyta tvarka;

13.2. savo darbe vadovaujasi įstatymais, Vyriausybės nutarimais, kitais teisės aktais, skyriaus nuostatais ir pareigybės aprašymu;

13.3. laiku nespėję atlikti pavedimų, grupės vadovui paaiškina priežastis ir prašo pratęsti pavedimų vykdymo terminą, jei dėl to nebus pažeistos imperatyvios teisės aktų nuostatos, reglamentuojančios terminų skaičiavimą.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

14. Šie nuostatai gali būti pildomi arba keičiami atsižvelgiant į ministerijos veiklos pokyčius.

Darbo teisės grupės nuostatų priedas

Grupės tikslas ir uždaviniai	Su grupės veiklos tikslais ir uždaviniais susiję stebimi rodikliai								
Tikslas – dalyvauti formuojant darbo santykių ir darbo apmokėjimo politiką, organizuojant, koordinuojant ir kontroliuojant jos įgyvendinimą, gerinant darbo sąlygas	Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondo Darbo santykių indeksas (paskelbiamas kas 5 m.)	Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondo Europos darbo sąlygų tyrimas (paskelbiamas kas 5 m.)							
1. a. siekti gerinti darbo sąlygas: tinkamas darbo laikas	Yra	Yra	Vidutinis darbo laikas ES rodiklis	Ilgos darbo valandos (procentas darbuotojų, dirbančių dažniausiai 49 val. ir daugiau per savaitę) ES rodiklis	Netipinės darbo valandos ES rodiklis	Darbo-gyvenimo balansas EPBO Geresnio gyvenimo indekso dalis	Darbas ne visą darbo dieną ES rodiklis	Terminuotos darbo sutartys EPBO rodiklis	Kitos darbo sutartys / (santykis su neterminuotomis / pokytis) ES rodiklis
1. b. siekti gerinti darbo sąlygas: darbo ir šeimos įsipareigojimų derinimą	Yra	Yra	Yra	Yra	Yra	Yra	Yra	Darbo laiko lankstumas ES rodiklis (kol kas tik 2019 m. statistika)	Neaktyvūs asmenys dėl šeiminių / slaugos atsakomybių ES rodiklis
1. c. siekti gerinti darbo sąlygas: nelegalaus, nedeklaruoto darbo ir užsieniečių įdarbinimo pažeidimų mažinimą	Nėra	Nėra	PVM atotrūkis ES rodiklis – kasmėtinė PVM atotrūkio ataskaita	Nelegalaus ir nedeklaruoto darbo pažeidimų skaičius ir santykis su patikrinimų skaičiumi VDI rodiklis	Įsidarbinimas po nelegalaus darbo VDI rodiklis	Užsieniečių įdarbinimo pažeidimų skaičius ir santykis su patikrinimų skaičiumi VDI rodiklis	Nėra	Nėra	Nėra

2. stiprinti įtraukų socialinį dialogą	Yra	Yra	Profesinių sąjungų tankumas EPBO rodiklis	Darbdavių organizacijų tankumas Valstybinės duomenų agentūros rodiklis	Kolektyvinių sutarčių apimtis / rūšys EPBO rodiklis	Darbo tarybų apimtis VDI rodiklis DK monitoringas	Nėra	Nėra	Nėra
3. skatinti įmonių socialinę atsakomybę	Nėra	Nėra	Įmonių, kurios matuoja pažangą socialinės atsakomybės srityje pagal verslo tvarumo ir atsakingumo indeksą, skaičius SADM rodiklis	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra
4a. siekti, kad didėtų užimtųjų darbo užmokestis užtikrinant deramą minimalią mėnesinę algą (MMA)	Yra	Yra	MMA perkamoji galia, atsižvelgiant į pragyvenimo išlaidas	Bendras darbo užmokesčio lygis ir jo pasiskirstymas	Darbo užmokesčio augimo greitis	Ilgalaikiai nacionalinio našumo lygiai ir pokyčiai	Santykis su 60 % bruto darbo užmokesčio medianos ir 50 % bruto vidutinio darbo užmokesčio	Dirbančiųjų skurdo lygis	Nėra
4b. siekti, kad didėtų užimtųjų darbo užmokestis užtikrinant biudžetinių darbuotojų darbo užmokestį	Nėra	Nėra	Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų faktinių darbo užmokesčio išlaidų ir faktinių konsoliduotų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų pajamų	Biudžetinių, išskyrus pedagoginių, darbuotojų dalis visoje darbo rinkoje	Uždarbio statistika ES rodiklis (Uždarbio statistikos apžvalga <i>Structure of earning survey</i> yra atliekama ES kas 4 m.)	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra

			santykis procentais						
4c. siekti užtikrinti vyrams ir moterims vienodą darbo užmokesčių už vienodos vertės darbą	Nėra	Nėra	Moterų ir vyrų darbo užmokesčio atotrūkis ES rodikliai	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra
5. siekti užtikrinti efektyvią Valstybinės darbo inspekcijos (VDI) veiklą	Nėra	Nėra	VDI konsultacijų pasiekiamumas ir vertinimas	Darbo ginčų dalis išspręsta DGK	Apskųstų DGK sprendimų dalis, kurie nepakeista teismo sprendimu	Patikrinimų skaičius per inspektorių	Nelegalaus darbo kontrolės rezultatyvumas	Nėra	Nėra

Pastabos:

1. Yra – reiškia, kad virš jo esantis tyrimas, rodiklis yra susijęs su uždaviniu;
2. Nėra – reiškia, kad virš jo esantis tyrimas, rodiklis nėra susijęs su uždaviniu.
